

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 1Tos/72/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5923010208
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Jančárová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2023:5923010208.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Jančárovej a sudcov JUDr. Adriany Gallovej a JUDr. Štefana Tomáša, prejednal na neverejnom zasadnutí konanom 31. augusta 2023 sťažnosť odsúdeného A. H., nar. XX.XX.XXXX v N., proti uzneseniu Okresného súdu Liptovský Mikuláš, č.k. RK-8Nt/37/2023-35 zo dňa 03.07.2023 a takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sťažnosť odsúdeného A. H. z a m i e t
a , pretože nie je dôvodná.

odôvodnenie:

Okresný súd Liptovský Mikuláš uznesením, č.k. RK-8Nt/37/2023-35 zo dňa 03.07.2023 podľa § 460 ods. 2 Tr. por. za použitia § 76 ods. 3 Tr. zák. a § 78 ods. 1 Tr. zák. uložil odsúdenému A. H. (v tom čase vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Ružomberok), ktorému bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 10 (desať) rokov nepodmienečne rozsudkom Okresného súdu Nitra, sp.zn. 33T/157/2013 zo dňa 17.10.2016, právoplatný dňa 19.10.2016, pre zločin obmedzovania osobnej slobody podľa § 183 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. d) Tr. zák. a iné, ochranný dohľad v trvaní 15 (pätnásť) mesiacov.

Podľa § 77 ods. 1 písm. a), b), c) Tr. zák. súd odsúdenému uložil povinnosť dostaviť sa k probačnému a mediačnému úradníkovi Okresného súdu Prievidza do dvoch pracovných dní po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody a zároveň povinnosť oznamovať probačnému a mediačnému úradníkovi potrebné údaje o spôsobe a zdrojoch svojej obživy a tie aj preukazovať, hlásiť sa dvakrát za mesiac počas trvania 15 (pätnásť) mesiacov a vopred oznamovať vzdialenie sa z miesta bydliska.

Podľa § 77 ods. 2 Tr. zák. v spojení s § 51 ods. 4 písm. j), k) Tr. zák. súd uložil odsúdenému povinnosť v rámci ochranného dohľadu podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom psychoterapii alebo zúčastniť sa na psychologickom poradenstve, povinnosť zamestnať sa počas doby ochranného dohľadu alebo uchádzať sa preukázateľne o zamestnanie.

Svoje rozhodnutie odôvodnil s poukazom na vykonané dokazovanie na verejnom zasadnutí a po oboznámení spisového materiálu, predovšetkým návrhu riaditeľa ÚVTOS Ružomberok (pozn. súdu: kde odsúdený naposledy vykonával uložený trest odňatia slobody) na uloženie ochranného dohľadu a z neho vyplývajúceho hodnotenia odsúdeného, sa okresný súd stotožnil s celým návrhom riaditeľa ÚVTOS na uloženie ochranného dohľadu odsúdenému, pretože je zrejmé, že doterajší účel trestu u odsúdeného A. H. nebol naplnený a nie je ani predpoklad, že v budúcnosti by viedol riadny život. Po podrobnom hodnotení správania sa odsúdeného počas výkonu väzby a počas výkonu trestu odňatia slobody súd skonštatoval, že odsúdený A. H. nepreukázal žiadne polepšenie, práve naopak, vzhľadom na jeho nedisciplinované správanie sa počas doterajšieho celého výkonu trestu odňatia slobody nemožno od neho očakávať, že po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody povedie riadny život, a to s poukazom na to, že doteraz bol 11x disciplinárne trestaný. Z návrhu riaditeľa ÚVTOS vyplynulo, že odsúdený počas výkonu väzby v máji 2013 spoločne s ďalšími ubytovanými sa podieľal na príprave a pokuse o útek z ústavu. Následne po začatí vykonávania trestu odňatia slobody jeho správanie bolo tenzné, manipulatívne, až vyhrážajúce sa. Po opätovnom vzatí do väzby v roku 2013 evidujú neslušné správanie a vystupovanie voči príslušníkovi zboru. Väzba trvala do 17.12.2013 a od tohto dátumu začal

vykonávať trest odňatia slobody vo výmere 10 (desať) rokov uložený OS Nitra, sp.zn. 33T/154/2013. Dňa 21.01.2014 bol premiestnený na ďalší výkon trestu do ÚVTOS a ÚVV Leopoldov, pričom v tomto ústave sa dopustil viacerých porušení platnej legislatívy. Dňa 03.02.2015 odsúdený bol premiestnený na ďalší výkon do ÚVTOS Ružomberok, kde bol zaradený do „C“ diferenciacnej skupiny, kde boli zaznamenané viaceré porušenia platných predpisov, a to za verbálny konflikt s iným odsúdeným, neslušné správanie v ústavnej ambulancii, prechovávanie nepovoleného predmetu, viacnásobné porušenie časového rozvrhu dňa, viacnásobné neslušné správanie k príslušníkom, poškodenie telesnej integrity (tetovanie), fyzický kontakt s iným odsúdeným, neudržiavanie poriadku v osobných veciach a prechovávanie nepovoleného predmetu. Počas celého výkonu trestu odňatia slobody odsúdený nebol disciplinárne odmenený.

Proti tomuto uzneseniu, hneď po jeho vyhlásení, priamo do zápisnice o verejnom zasadnutí, podal odsúdený A. H. sťažnosť, ktorú písomne odôvodnil prostredníctvom svojho obhajcu. V písomnom odôvodnení sťažnosti okrem iného uviedol, že v rámci vykonávaného dokazovania boli porušené jeho práva na obhajobu, neboli bez primeraného zdôvodnenia zamietnuté, resp. nevykonané dôkazy, ktoré navrhoval, a to konkrétne nebola zabezpečená karta odsúdeného, označená ako príloha č. 2, prípis PBS neboli úplné, chýba ich podstatná časť. Bol síce vypočutý zástupca ÚVTOS kpt. Mgr. V. V., ktorý o.i. uviedol, že mu nikdy nebol pedagógom, naproti tomu bol mu zamietnutý výsluch p. F. W., ktorý ako jediný by vedel upresniť okolnosti k jeho tzv. disciplinárnym trestom, ktorých závažnosť vo vzťahu k povahe uloženia ochranného dohľadu by sa ukázala ako nepodložená. Jednalo sa o banálne previnenia, ktoré vo svojom súhrne nemôžu dávať podklad k nariadeniu ochranného dohľadu z dôvodu jeho možnej recidívy trestnej činnosti a s tým súvisiacej jeho úspešnej resocializácie. Skutočnosti, ktoré dali základ na nariadenie „ochranného dohľadu“ podľa odsúdeného nemajú oporu v zákone - určite nemôžu smerovať k záverom, že po prepustení z výkonu trestu nepovedie riadny život. Celé nariadenie „ochranného dohľadu“ vrátane všetkých obmedzení považuje za kontraproduktívne. Reálne mu to prakticky znemožní zamestnať sa na trvalý pracovný pomer v zahraničí, kde má sľúbenú trvalú prácu a bude nútený len vykonávať opatrenia, ktoré mu boli uložené v rámci ochranného dohľadu, čo podľa neho nespĺní svoj cieľ. Navrhol zrušiť rozhodnutie o nariadení ochranného dohľadu, resp. vec vrátiť na nové prejednanie.

Krajský súd, nezistiac dôvody na zamietnutie sťažnosti odsúdeného podľa § 193 ods. 1 písm. a), písm. b) Tr. por. na podklade podanej sťažnosti, preskúmal na neverejnom zasadnutí 31. augusta 2023 podľa § 192 ods. 1 Tr. por. správnosť výrokov napadnutého uznesenia, ako aj konanie, ktoré im predchádzalo a zistil, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Okresný súd v posudzovanej veci vykonal zákonu zodpovedajúcim spôsobom všetky potrebné dôkazy v rozsahu nevyhnutnom na objasnenie skutkového stavu veci, preto postupoval správne, keď podľa § 76 ods. 3 Tr. zák. v spojení s § 78 ods. 1 Tr. zák. a postupom podľa § 460 ods. 2 Tr. por. uložil odsúdenému A., ktorému bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 10 rokov nepodmienečne, rozsudkom Okresného súdu Nitra, sp. zn. 33T/157/2013 zo dňa 17.10.2016, právoplatným dňa 19.10.2016, pre zločin obmedzovania osobnej slobody podľa § 183 ods. 1, ods. 2 písm. a), d) Tr. zák. a iné, ochranný dohľad v trvaní 15 mesiacov a súčasne podľa § 77 ods. 1 písm. a), b), c) Tr. zák. odsúdenému uložil povinnosť dostaviť sa k probačnému a mediačnému úradníkovi Okresného súdu Prievidza do dvoch pracovných dní po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, ako i povinnosť oznamovať probačnému a mediačnému úradníkovi potrebné údaje o spôsobe a zdrojoch svojej obživy a tie aj preukazovať, hlásiť sa dvakrát za mesiac počas trvania 15 mesiacov a vopred oznamovať vzdialenie sa z miesta bydliska a tiež podľa § 77 ods. 2 Tr. zák. v spojení s § 51 ods. 4 písm. j), k) Tr. zák. povinnosť v rámci ochranného dohľadu podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom psychoterapii alebo zúčastniť sa na psychologickom poradenstve, povinnosť zamestnať sa počas doby ochranného dohľadu alebo uchádzať sa preukázateľne o zamestnanie. Z ustanovenia § 76 ods. 3 Tr. zák. vyplýva, že súd môže na návrh prokurátora alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu uložiť odsúdenému pred skončením výkonu trestu odňatia slobody ochranný dohľad aj bez splnenia podmienok uvedených v odseku 2, ak vzhľadom na správanie počas doterajšieho výkonu trestu odňatia slobody nemožno od neho očakávať, že po prepustení z výkonu trestu povedie riadny život.

Podľa § 78 ods. 1 Tr. zák. ochranný dohľad sa ukladá na jeden rok až tri roky.

Z napadnutého uznesenia je zrejmé, že okresný súd pri rozhodovaní o uložení ochranného dohľadu odsúdenému vychádzal z návrhu riaditeľa ústavu, z ktorého okrem iného vyplynulo, že z dôvodu prehĺbenia účelu výkonu trestu bol odsúdený dňa 03.02.2015 premiestnený na ďalší výkon trestu do

ÚVTOS Ružomberok, kde najskôr absolvoval sériu prednášok a poučení v rámci nástupného oddielu a následne pokračoval vo výkone trestu v rámci stredného stupňa stráženia a diferenciacnej skupiny „C“. Adaptácia na podmienky v tomto ústave prebehla plynule. Postupne však úroveň plnenia povinností mala klesajúci trend. Zaznamenané boli viaceré porušenia platných predpisov: verbálny konflikt s iným odsúdeným, neslušné správanie v ústavnej ambulancii, prechovávanie nepovoleného predmetu, viacnásobné porušenie časového rozvrhu dňa, viacnásobné neslušné správanie k príslušníkom, poškodenie telesnej integrity (tetovanie), fyzický konflikt s iným odsúdeným, neudržiavanie poriadku v osobných veciach a prechovávanie nepovoleného predmetu - svojpomocne vyrobeného strojčeka na tetovanie, ďalšie prechovávanie nepovolených predmetov a ďalšie verbálne a fyzické konflikty s inými odsúdenými. Odsúdený má aktuálne vykázaných 10 disciplinárnych trestov, disciplinárne odmenený nebol. O spoločné aktivity v rámci ponuky v ústave prejavuje minimálny záujem. Do konca roku 2014 nebol pracovne zaradený z dôvodu zdravotného stavu a nedostatku pre neho vhodných pracovných príležitostí. Celkovo možno konštatovať, že počas celej doby výkonu trestu odsúdený nespolupracuje na plnení programu zaobchádzania, o čom svedčí opísaný priebeh výkonu trestu v návrhu riaditeľa ÚVTOS Ružomberok zo dňa 18.05.2023. Účel výkonu trestu sa plnil len z hľadiska zamedzenia páchania trestnej činnosti, o úspešnej resocializácii hovoriť nemožno. Riziko recidívy trestnej činnosti je vysoké a resocializačná prognóza odsúdeného je nepriaznivá. Neplnenie programu zaobchádzania a opakované porušovanie zákona a skutočnosť, že odsúdený počas výkonu trestu odňatia slobody plnením svojich povinností a svojim správaním nepreukázal polepšenie, neodôvodňuje záver, že po prepustení povedie riadny život. V prípade uloženia ochranného dohľadu riaditeľ ÚVTOS Ružomberok navrhol ako súčasť probačného dohľadu uložiť odsúdenému A. H. aj povinnosť podrobiť sa v skúšobnej dobe psychoterapii alebo zúčastniť sa na psychologickom poradenstve so zameraním na nácvik sebaregulácie, zvládanie impulzívnych a agresívnych tendencií a povinnosť zamestnať sa v skúšobnej dobe alebo uchádzať sa preukázateľne o zamestnanie.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti preto súd prvého stupňa správne dospel k záveru, že odsúdenému je potrebné uložiť ochranný dohľad, keďže sú na takéto rozhodnutie splnené všetky zákonné podmienky. Ochranný dohľad po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody je nevyhnutný na dovŕšenie nápravy odsúdeného A. H., pričom výmera dohľadu na 15 mesiacov, spolu aj s uloženými povinnosťami je primeraná.

Krajský súd sa nestotožnil so sťažnostnou námietkou odsúdeného, že mu bol zamietnutý výsluch p. F. W., ktorý ako jediný by vedel upresniť okolnosti k jeho tzv. disciplinárnym trestom, ktorých závažnosť vo vzťahu k povahe uloženia ochranného dohľadu by sa ukázala ako nepodložená. Poukazuje pritom na skutočnosť, že návrh na uloženie ochranného dohľadu u odsúdeného podal riaditeľ ústavu, ale súhlasné stanovisko ku spracovanému hodnoteniu podala komisia zložená z 5 členov, ktorú tvorili vedúci oddelenia výkonu trestu, psychológ, vedúci skupiny PBS, sociálny pracovník a ďalší pedagóg. Námietka odsúdeného, že kpt. Mgr. V. V., ktorý mal podľa odsúdeného okrem iného uviesť, že mu nikdy nebol pedagógom a je potrebné vypočuť p. F. W., je preto irelevantná a vyhodnotenie závažnosti disciplinárnych trestov vo vzťahu k povahe uloženia ochranného dohľadu je otázkou, ktorú je príslušný posúdiť vo veci konajúci súd, ktorého povinnosťou je rozhodnúť o podanom návrhu. Tvrdenie odsúdeného, že skutočnosti, ktoré dali základ na nariadenie „ochranného dohľadu“, nemajú oporu v zákone a nemôžu smerovať k záverom, že po prepustení z výkonu trestu nepovedie riadny život, je jeho subjektívny názor, na ktorý má právo, avšak tento nekorešponduje s obsahom na vec sa vzťahujúceho spisového materiálu, ktorý bol podkladom pre rozhodnutie v posudzovanej veci.

Neobstojí ani ďalšia námietka odsúdeného, že nebola zabezpečená karta odsúdeného, označená ako príloha č. 2, príписы PBS neboli úplné, nakoľko osobná karta odsúdeného (príloha č. 2) je súčasťou spisu odsúdeného a tento vrátane osobnej karty a doplnkovej dokumentácie podľa písomného vyjadrenia riaditeľa ÚVTOS Ružomberok zo dňa 29.06.2023 bude prístupný k nahliadnutiu na verejnom zasadnutí. Ako vyplýva zo Zápisnice o verejnom zasadnutí konanom na Okresnom súde Liptovský Mikuláš dňa 03.07.2023, odsúdený sa ani po výsluchu svedka kpt. Mgr. V. V. týchto nedožadoval a v návrhu na doplnenie dokazovania trval len na výsluchu p. W. k okolnostiam uvedeným v návrhu.

Trest odňatia slobody je najprísnejším represívnym nástrojom, jeho výkon však musí smerovať nielen k prevýchove odsúdeného, ale aj k ochrane spoločnosti po skončení výkonu trestu odsúdeného. V prípade, že odsúdený svojim správaním vo výkone trestu odňatia slobody vedome odmieta naplňať výchovnú zložku trestu, t.j. keď v ústave na výkon trestu odňatia slobody neplní prevýchovný program

zaobchádzania a je obava, že po skončení trestu bude vzhľadom na doterajší postoj k trestnej činnosti (okrem iného opakovane sa už dopustil úmyselného trestného činu lúpeže), pokračovať v jej páchaní, bol trestným poriadkom zriadený preventívny prostriedok, ktorého cieľom je ochrániť spoločnosť aj po prepustení problematického odsúdeného z výkonu trestu - ochranný dohľad. Uloženie ochranného dohľadu s uloženými povinnosťami je na mieste práve takému odsúdenému, ktorý počas výkonu trestu odňatia slobody svojim správaním nepreukázal, že od neho možno očakávať, že po prepustení z výkonu trestu povedie riadny život.

Z vyššie uvedených dôvodov rozhodol krajský súd tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia a sťažnosť odsúdeného A. H. zamietol podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por., pretože je nedôvodná.

Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0 .

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.